

ӨДӨБИЙДАТ ВӨ ИНЧАСАНЭТ

1964
ЧУМБ
8
ФЕВРАЛЬ
№ 6 (108)

АЗЕРБАЙДЖАН ЖАЗЫКСЫЛЫГЫН ИНДИГИДА
АЗЕРБАЙДЖАН ССР НАЦИОНАЛЫК НАДЫРДЫРЫЛЫГЫ
ОГАНЫ
ОГАН СООЗДА ПИСАТЕЛЕРИ АЗЕРБАЙДЖАНА
АДАМСЫЗЛЫК КОМПАНИЯСЫ
АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

1964 Июнь Число. Године 10-ынчы.

Године 10-ынчы. Године 10-ынчы.

ЭСРЛЭРИН ЭКС-СЭДАСЫ

НЭ вахтаса көрүмли ся-
наптарлардан бирү де-
жүкни, санат аламини
көлдөм истиоянларин галбини
да Прометей оду олмадылдыр.
Экәр белә бир оду јохса онун
саноттийдә соз аммат да обас-
дир. Рамизиин галбинда иса
белә бир од сөзтөн аламини
гөлдөгүлгү күнүләрдин
көзөрмөјө башлашыб. ...Онун
музлымлары Рамизиин көзлө
мусиги дүрүмүнү, бармагас-
рынын чөсарларга наредор үст-
те көзиншидирдүн коруб
тадрас просесиден она даана
дигитат, бу наильян сонат аламини
или көвөрк адымлар
атын Рамизиин гол-ганаң вериб
ону сөйлилгүнүн сөзтөн да-
на да багланышыдый.

Рамизи Адам орта икти-
сал мусиги мөнгөйин 1964-
чу илде да гүмжилтерле ба-
ша нүүрү, санатын илди да
У. Начыбайов адыны Азэр-
байжан Дөвлөт Консерватори-
ясынын дахшын болду. Езз
бурада или курсладын онун бо-
юк санаты ас корумын баш-
лады. О, консерваториада
Сөйлө Рустамовдан, Сүлтән-
Балыккоролдан, Адил Карада-
дан да башта санат усталы-
лардан тараптычылыгы са-
натинин сирәзинең өздөнци.
Классик ифчалылар мусиги
ири ил да жахындан ташы
олду. Гүрбан Пиримов, Начын
Маммадов, Байран Мансу-
ров, Энсан Дадашов... Ифчалы-
лыгынан санатарлар илә
сечинең ие-иеси саноттарлар.
Рамизи сяя илүүнүн илесе
олду. Гүрбан Пиримов, Начын
Маммадов, Байран Мансу-
ров, Энсан Дадашов... Ифчалы-
лыгынан санатарлар илә
сечинең ие-иеси саноттарлар.
Рамизи сяя илүүнүн илесе
олду. Гүрбан Пиримов, Начын
Маммадов, Байран Мансу-
ров, Энсан Дадашов... Ифчалы-
лыгынан санатарлар илә
сечинең ие-иеси саноттарлар.

Санат олан соңсуз мөнәб-
бат из вөвөс Рамизи дааны я-
ни ахтарышлар сөгүт еди-
лди. Биринчи курсун илүүнүн күн-
дүннөн тамолы гоулалык
халларышлар 1969-чу илде наред-
ор истиоянларынын битирли,
бла, орада музлым кими
фолијаты башлајан Рамизи
тадрасидан даана да давам
еттирилди. О бу мусиги
очагтарында ишлөмөлди жа-
нашы, ишм да М. Магомаев
адыны Азэрбайжан Дөвлөт
Филармониясында чынны
стюя башлаши. Назарийди
или, тәрүбүннөн гарысынъыл-
лагасынан тараптан Рамизи
Гулиевин потенциналык имканы-
ларынан бутунлукла ашкырда-
лди. О, музлымларын олдуру-
кими ифа стажка ифафайт-
ларни, бу мугамлардын
имканында малик одулу-
гын көрдүндөн соңра да дост-
хатты олан бир ифачы кими
формалашынчын гөттөнди.
Консерваториада охуярсан
Рамизи классик мугамлары-
мызы, совет да Гарби Авро-
па бастакарларынын асарлары-
нын хүсүсү, бир тарафдан
иначылыгында емесониалы-
ларасы ясас ярлардан бирини
түтүр. Бөйкөн көнфиджий «Се-
кай», «Манур», «Шур», «Ча-
шаркай» мугамларынын ифа-
сында даңа габары изваж-
чарып. Бу да ондай ирили-
көлж ил, Рамизи жөнни мугам-
лары тарда сөлсөндирил-
ген гөлбини нереттариштап
онлар гөлбүр, ифа заманын ўз-
илләрди яшашынышын илес-
лар даңында яшашынча мү-
вффог олур. Озү да бу яшашы-
нышын илесләре жени чал-
ларлар, жени рэнклер ве ала-
валар сид.

Рамизи Гулиев ярадычылы-
лыгында, дигәттөн, яшештән
санатарлардың көнчиги-
ларда, яшештәрләрнән бирү да муси-
кин дилинин айыллыгы ма-
соласынди. Рамизи ифчалы-
лыгында уркаки техника, илес-
ләр устайлар даңын нармом-
ларни тадрасидар. Элбеттэ,
белә олмасады, көнч тарзан
1974-чу илде Заграфзини
музилчиларинин «Легендан
көнчирлилар» фестивалында
бөйкөн, бөйкөн из Москвада
естрада артистыларин. У
Умумиттәф мугабигисында
«Хале чалты алтарында

ифачылыгын шулайттара
башлаши. Бөйкөн илорда Рами-
зи ифчалылыгында «ауын

табарыг бурууза верән көнфидж-
иетләрдән бирү да шаблончы-
лугдан газм, озүндөн ав-
валык ифчалыларнын ишләт-
дилер «бормаг»лары, «ка-
зашын»ләр ве мизраблары
тактар етмәмек чөйләрди
иди. Бутун да жахын көнфидж-
иетләр озүндөн бирлашынан
Рамизи Гулиев консерватори-
ада оржижинал бир санаткар

◆ Рамиз Гулиев.

кими ятиширилди. Она дарс-
деңде музлымлар йогин ст-
мидилор ки, сөнэт аламини
исте'дады бир ифачы да
ләр. Оллар из Финикләрнән

яты-Шираз» мугамдары,
Монтинин «Чардаш», Ч. Чан-
бакирови «Ана», А. Ка-
райин «Гайтам», А. Арут-
янин «Енспромт», С. Рахманинов «Полка» ва
Ф. Листин «Рапсодија»сы

хүсүсүлә угурду олмушудар.

Исте'дадлы тарзан из чы-
бышы иза сүбт этишишдир
ки, тарын имканылар олду-
ча көнчидир, онда бутун
халларда мәхсүс науалары
асасында сасландырмак
олар; Бунын чанлы шанды
олан Умумиттәф мугабиги-
сүнде хале чалты алтәләрни
ура мүсисиляр нефт этишин
седи, РСФСР-нин халт ар-
тисти, профессор Н. Чайкин
жазышидь. «Онун иче муси-
ки дүрүмү, дүнү халларлары
ниң фолклоруны наиссласын-
да стеси мусигбай заманы
мөн зөзүн айланык костарди.
Мәни кичи тарзанын чалты-
сындан образы ифа тора,
мәланаттын айын, ўзумшы
төртүү хүсүсүлә нефт этиши.
Инчизарин иштөн дады да та-
рмы имканыларнан даңа ра-
сонал истифада сачак ве
занкиси сас палитрасы ярада-
чагылды.

Умумиттәф мугабигисин-
да кечин күддәт аризанды
тарзан Р. Гулиевин репорт-
тары ве сас палитрасы да-
на да зөнкүнлөшүшүн, ифачы-
лыгында жени көнфидж-
иетләр бурууза веришилди. Наз-
арыда Рамизи репертуары-
нда дүния шөрөнүт газын-
дастык бастакарларнан бир чок
мөзлөр тарфидан олдурун
олдура. Бу заманда тарзан
тарда индия гөлбүр саслана-
тиш мүнумаларасын даңа
түтүр. Немин иларлар исте'дады-
лар тарзанда тарфидан олдурун
олдура. Бу заманда М. Глининан
«Руслан ва Лудмила» опера-
сындан «Үвертүрә», Монтинин

«Чардаш», А. Хачатуров-
ишин «Маскапада» драмыны
яздыны «Валс», Ф. Листин
2-нөмрән «Рапсодија»сы хү-
сүсү мәгард дүргүрүп. Онун
нагында санат хадимлары-
ниң дедикларынан:

«НИАЗИ» — Тар ифачылы-
лыгын санитарда Рамиз Гулиевин
оңзүнүнчилеги, оржижинал
дост-хатты вар. Да дост-хатты
онун ифа стдики мугамлары
или халларындан танымаг
олар. Рамизи садача ифачы
олраг газм. О зам да я-
радычы тарзанларыннан да-

римыз бу исте'дадлы тарзан-
ынын ифасында санак женидан
дүнија калиб, жени бүмурда-
рнын жашајылар.

Мирза ИБРАИМОВ —
Тарзан Рамиз Гулиев Азэр-
байжан тар ифачылыгы сан-
тица Садыгчан, Гурбан Пи-
римов, Бачы Маммадов, Эн-
сан Даадаш кими иза яри-
дан санитарлар. О да на-
мин санитарлар кими ифачы-
лыгында женилек алтарын
аракыларын чиди финик ве-
рип, мусасирик дүргүсү жашајыл-
ыр, Бэлгет, о, бутун
бүлдөр мусиги санитарлар
сабабы намин сидир. Инчизар-
и алардын бу жаңа тарзан-

ынын айланыларында сачак-

Бәхтияр АБДАВАЗДА —
Сөзчесөвөрлөр нүсү-раба-
тингазыныш исте'дадлы
тарзан Рамиз Гулиев та-
рзанда бу күнүн дили да ды-
ланыларында башарал. Мұчар-
ғар мугам Рамизи бармаг-
лары алтында айданылышы
көнкіретшәди. Буна көре да
«Мугам» поемасын үзүрлөн-
дип шылдады заман мән төз-тез
Рамизи «Секайын» гулап
асырды. Мәнда жәндирил-
ди, Рамизи бармагларында ду-
лугыларында, Елә буна көре да
онуң «Секайын» даңа чо-
селир. Бу албеттә, башта
тарзанларынның ифачылыгы
усталыгының көзлөр сидир,
мен де жарылар көзлөр сидир,
жарылар көзлөр сидир, тас-
дигләрді. Она көре ки, мугам
— бир жолу, бир чыгынды
асырлар мәчмусу дејил, о,
жеке-наль, чокмартағабыл-
лар.

Бу мухталифлик ижеринде
Рамизи да из жолу, да
ижафы вар. Буна көре да
халык оны сөвир.

Әмир АФАЕВ (Сосынлыш

Эмән) Гөрхемалиев —
Мен Рамиз Гулиевин чалтысы
көнчында жашајылар. Она ке-
ре ки, онуң чалтысында жад-
халлар жауда, таби да уркы-
дан чалты. Онда жашајылар
чынчаларында да оларды
жарылар, жарылар көзлөр сидир,

жарылар көзлөр сидир, жарылар
көзлөр сидир, жарылар көзлөр сидир.

1964-чу илде о, респуб-
ликанымыз шаар да район-
лыкда, фабрикада, газында
загында, багажында мусиг-
сисалырларда тарзанда
тәрбияттың көзлөр сидир.
Инчизарин илеси иза жа-
шашынча мүнумаларасын да
жарылар көзлөр сидир, жарылар
көзлөр сидир, жарылар көзлөр сидир.

1964-чу илде о, респуб-
ликанымыз шаар да район-
лыкда, фабрикада, газында
загында, багажында мусиг-
сисалырларда тарзанда
тәрбияттың көзлөр сидир.

Рамиз бу Түркмәнде, Гине-
же-Бисалуа, Яшын Бул-
гур адаларында, Эфганы-
станда, Сүријада да жа-
хында Голландияда бејүк
мугабигицелтәр көзлөр сидир.

Онун тарында узаг кечими-
шүлгиздир ве бу күнүмүдән
калан экс-садалар женилек
мусиг сасланаң, дәни ми-
нисаларда сөзлөр сидир.

Онун тарында узаг кечими-
шүлгиздир ве бу күнүмүдән
калан экс-садалар женилек
мусиг сасланаң, дәни ми-

нисаларда сөзлөр сидир.

Мөнбәддик СӘМӘД